

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1To/4/2013
Identifikačné číslo spisu: 9512100145
Dátum vydania rozhodnutia: 26.03.2014
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2014:9512100145.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Pavla Polku na neverejnom zasadnutí konanom dňa 26. marca 2014 v Bratislave prejednal odvolanie obžalovaného Ing. K. S. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB - 3 T 38/2012 zo 7. marca 2013 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. z r u š u j e s a rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica zo 7. marca 2013, sp. zn. BB - 3 T 38/2012.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec s a v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB - 3 T 38/2012 zo 7. marca 2013 bol obžalovaný Ing. K. S. uznaný za vinného z prečinu nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. spáchaný v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že:

po predchádzajúcej vzájomnej dohode s Ing. K. Z. od jednotlivých záujemcov, ktorí si podali na Sociálnu implementačnú agentúru so sídlom Špitálska ul. č. 6, Bratislava žiadosť o nenávratný finančný príspevok z fondov Európskej Únie v rámci Operačného programu „Zamestnanosť a sociálna inklúzia, opatrenie 1.2 Podpora tvorby a udržanie pracovných miest prostredníctvom zvýšenia adaptability pracovníkov, podnikov a podpory podnikania“, žiadali pre seba a ďalšie presne nestotožnené osoby za to, že vybaví u osôb oprávnených rozhodovať o schvaľovaní žiadostí, schválenie ich žiadostí o nenávratný finančný príspevok na Sociálnej implementačnej agentúre úplatok v sume 20 % zo schváleného nenávratného finančného príspevku, pričom požadovaný úplatok bude v účtovníctve jednotlivých žiadateľov vykrytý uzatvorením fiktívnej zmluvy o poskytovaní konzultačných služieb uzatvorenou medzi spoločnosťou O. N., s.r.o. a jednotlivými žiadateľmi, z ktorej obsahu vyplývajúce plnenie nebolo myslené vážne, pričom tento úplatok pri osobných stretnutiach zvýšili na 30 % zo schváleného finančného príspevku a zároveň zmenili spoločnosť, s ktorou mala byť uzatvorená takáto zmluva, na spoločnosť I., s.r.o. Bratislava a týmto spôsobom v dobe od 28.10.2010 do 06.09.2011 pri viacerých osobných rozhovoroch

uskutočnených najmä v meste Nitra, Zvolen a Bratislava, ako aj pri viacerých telefonických rozhovoroch žiadali úplatok od D. D., konajúceho za spoločnosť T., s.r.o. Lučenec, Ing. K. F., konajúceho za spoločnosť D., s.r.o., Biele Vody, živnostníka W. I., trvale bytom Q., K., Ing. R. Z., konajúcej za spoločnosť Z., s.r.o. Zvolen, Ing. W. C., konajúceho za spoločnosť E., s.r.o. Detva a živnostníka F. P., trvale bytom Q., O., pričom v priebehu uvedeného obdobia v súlade s požiadavkou obžalovaného a K. Z. došlo medzi jednotlivými žiadateľmi a spoločnosťou I. s.r.o. Bratislava k uzatvoreniu „zmluvy o spolupráci a poradenstve“, ktorá bola podpísaná s fiktívnym dátumom 14.09.2010, pričom suma žiadaných nenávratných finančných príspevkov u týchto podnikateľských subjektov bola v celkovom objeme minimálne 1.098.000,- Eur.

Za to bol odsúdený podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 14 (štrnásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. súd výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. obžalovanému bol uložený peňažný trest vo výmere 8.000,- € a podľa § 57 ods. 1 Tr. zák. pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu bol uložený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd obžalovanému uložil trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze poskytovať akékoľvek služby v súvislosti s realizáciou projektov financovaných z prostriedkov Európskej únie a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a to v trvaní 5 (päť) rokov.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 7. marca 2013 vyplýva, že po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky uviedol, že o prípadnom opravnom prostriedku sa vyjadrí v zákonom stanovenej lehote. Obžalovaný Ing. K. S. po porade so svojím obhajcom prehlásil, že podáva odvolanie čo do viny i trestu.

Obžalovaný Ing. K. S. odôvodnil odvolanie prostredníctvom obhajcu písomným podaním zo 16. apríla 2013 doručené súdu prvého stupňa dňa 24. apríla 2013. Obžalovaný odôvodňuje odvolanie vecnou nesprávnosťou rozhodnutia súdu prvého stupňa vo výroku o vine, nakoľko podľa jeho názoru rozsudok vykazuje vady spočívajúce v tom, že súd nevzal do úvahy všetky okolnosti významné pre rozhodnutie a existujú pochybnosti o správnosti skutkových záverov súdu prvého stupňa. Na základe hore uvedeného potom súd vyvodil aj nesprávne právne závery, pričom jeho obhajobu, považoval súd za nekonzistentnú, nepresvedčivú a účelovú, čo dôrazne odmieta. Obžalovaný má za to, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, ktorý sa mu kladie za vinu a naďalej spáchanie tohto skutku popiera. Súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie len na výpovediach svedkov, agentov a výpovede ostatných svedkov vyhodnotil neprímerane extenzívne voči jeho osobe. V tejto súvislosti rozoberá jednotlivé svedecké výpovede a hodnotí vykonané listinné dôkazy. Poukazuje na to, že konanie agentov - svedkov považuje naďalej za policajnú provokáciu. Jeho konanie nebolo voči agentom nikdy tak spontánne, aby bolo možné preukázať úmysel, keďže samotná iniciatíva išla zo strany agentov, ktorí iniciovali stretnutie, kde chceli jeho účasť len z toho titulu, že bol uvedený v hlavičke zmluvy. V tejto súvislosti poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to na rozhodnutie vo veci vedenej pod sp. zn. TzoV 5/2001 z 21. júna 2001, z ktorého rozhodnutia vyplýva, že dôkazy získané nezákonným spôsobom sú od počiatku nezákonné a v trestnom konaní nepoužiteľné. Poukazuje na ustanovenie § 2 ods. 1 Tr. por., čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, z ktorých právnych noriem vyplýva, že pokiaľ orgán činný v trestnom konaní iniciatívne a vlastnou aktivitou vytvorí podmienky a navodí situáciu so zjavnou snahou, aby bol trestný čin spáchaný, rozšírený jeho rozsah, resp. aby bol dokonaný, pôjde o exces z hraníc a pravidiel, v ktorých sa trestné konanie realizuje.

Obžalovaný Ing. K. S. v odvolaní upozorňuje na viaceré chybné interpretácie súdu a účelové hodnotenia výpovede svedkov, ktoré súd uvádza v odôvodnení rozsudku a ktoré smerujú k preukázaniu jeho viny,

aj napriek tomu, že na základe dostupných dôkazov to nie je objektívne možné. V tejto súvislosti rozoberá jednotlivé časti odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku, ako i dôkazy, ktoré boli v priebehu hlavného pojednávania pred súdom prvého stupňa vykonané. Po rozbere skutkovej vety rozsudku dochádza k záveru, že žiadne z konaní, ktorými mal naplniť skutkovú podstatu prečinu nepriamej korupcie, toto nebolo preukázané ani svedeckými výpoveďami a ostatným dôkazným materiálom. K uskutočneniu vzájomnej dohody so svedkom Z. nikdy nedošlo. Nebolo preukázané žiadnou svedeckou výpoveďou, že poskytnutie 20 % zo sumy prostriedkov získaných na základe podaného projektu predstavuje úplatok. Nemal vedomosť o zvýšení percent z 20 % na 30 %. Neuskutočnil žiadne osobné rozhovory v meste Lučenec, Nitra a Bratislava a telefonické rozhovory a nepožadoval úplatok od osôb uvedených v skutkovej vete. V prípade, že sú v otázke viny pochybnosti, ktoré nemožno rozptýliť dostupnými dôkazmi, treba rozhodnúť v zmysle zásady in dubio pro reo v prospech obžalovaného. Na záver písomných dôvodov odvolania obžalovaný Ing. K. S. žiada, aby odvolací súd zrušil rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica ako súdu prvého stupňa vo veci podľa ustanovenia § 321 ods. 1 písm. b/, c/, d/ Tr. por. a v súlade s ustanovením § 322 ods. 3 Tr. por. ho spod obžaloby v celom rozsahu oslobodil podľa § 285 písm. a/ a písm. c/ Tr. por.

Prokurátor sa k písomným dôvodom odvolania obžalovaného Ing. K. S. nevyjadril.

Odvolací súd, z hľadiska procesného, postupoval podľa § 326 ods. 1 písm. b/ Tr. por., pretože napadnutý rozsudok trpí takými chybami, ktoré nemožno odstrániť na verejnom zasadnutí.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podáva odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného Ing. K. S. je dôvodné.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Trestný poriadok teda ustanovuje, že primárnym cieľom zásady náležitého zistenia skutkového stavu veci je umožniť súdu spravodlivé rozhodnutie. Súvisí to s predmetom zákona a jeho účelu, ktorým je náležité zistenie trestných činov a spravodlivé potrestanie páchatel'ov a uskutočnenie spravodlivého procesu.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že súd prvého stupňa sa dôsledne neriadil citovanými zákonnými ustanoveniami. Pri vykonávaní jednotlivých dôkazov nepostupoval v súlade so zákonom a nepostupoval dôsledne ani pri ich hodnotení.

Odvolací súd pripomína, že proces dokazovania má niekoľko fáz. Okrem vyhľadávania dôkazov (zásada oficiality) a vykonania procesného zabezpečenia sem patrí i previerka dôkazov a ich hodnotenie.

Účelom previerky dôkazov je vyjasniť kvalitu prameňa a spoľahlivosť i bezpečnosť týchto správ, čomu slúži analýza každého jednotlivého dôkazu a jeho porovnanie s ostatnými dôkazmi.

Hodnotenie dôkazov úzko súvisí s ich previerkou. Hodnotenie dôkazov totiž vychádza z ich previerky a sama previerka dôkazu závisí od stupňa jeho presvedčivosti, teda od jeho zhodnotenia. Výkonáva sa hodnotenie každého dôkazu, i hodnotenie ich súhrnu. Výsledkom hodnotenia je záver, ktoré skutočnosti, o ktorých dôkazy podávajú správu, sú pravdivé, teda dokázané. Výsledkom hodnotenia je v konečnom dôsledku zistenie skutkového základu pre rozhodnutie.

V súvislosti so zásadou voľného hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 12 Tr. por.) odvolací súd poznamenáva, že táto zásada je základným a nevyhnutným predpokladom pre náležité zistenie skutkového stavu veci tak, aby sa v každom jednotlivom prípade vzali do úvahy osobitosti daného prípadu, a súčasne zabraňuje šablónovitému, mechanickému postupu pri hodnotení dôkazov.

Voľné hodnotenie dôkazov znamená hodnotenie, ktoré nie je zákonom presne vymedzené a uplatňuje sa vo všetkých štádiách trestného konania. Neznamená však ľubovôľu súdu pri hodnotení dôkazov. Záver o pravdivosti, resp. nepravdivosti určitej skutočnosti sa musí zakladať na starostlivom posúdení všetkých okolností prípadu jednotlivo, ako aj v ich súhrne.

Podľa názoru odvolacieho súdu, samotná skutková veta odvolaním napadnutého rozsudku je nepresvedčivá, vágna, pretože obsahuje slovné spojenia o ďalších presne nestotožnených osobách, o osobách oprávnených rozhodovať o schvaľovaní žiadosti bez ich špecifikácie, o osobných stretnutiach a osobných rozhovoroch bez špecifikácie osôb, ktoré sa osobne stretli, prípadne osôb, ktoré sa osobne rozprávali, o viacerých telefonických rozhovoroch, v ktorých mali byť žiadané úplatky bez špecifikácie konkrétnej osoby, ktorá úplatok žiadať mala.

Podľa obsahu odvolaním napadnutého rozsudku, ako i podľa obsahu spisu skutok, z ktorého bol obžalovaný Ing. K. S. uznaný za vinného materiálne súvisí so skutkami, ktorých sa podľa právoplatných rozhodnutí dopustil aj Ing. W. Q. a K. Z.. Podľa skutkovej vety obžaloby z 27. septembra 2012 obžalovaný Ing. K. S. sa mal zúčastniť viacerých osobných rozhovorov uskutočnených najmä v meste Lučenec, Nitra a Bratislava. Podľa skutkovej vety rovnakej obžaloby vo vzťahu k Ing. W. Q. sa osobné rozhovory mali uskutočniť najmä v mestách Nitra a Bratislava, podľa skutkovej vety odvolaním napadnutého rozsudku sa mali osobné rozhovory uskutočniť najmä v meste Nitra, Zvolen a Bratislava a podľa právoplatného rozsudku, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste uzavretá medzi prokurátorom a obvineným K. Z. a jeho skutkovej vety, sa osobné rozhovory mali uskutočniť najmä v meste Lučenec, Nitra a Bratislava. Na druhej strane súd prvého stupňa v dôvodoch napadnutého rozsudku tvrdí, že obžalovaný Ing. K. S. sa zúčastnil len jedného stretnutia so svedkami, ktorí pôsobili ako agenti. Naznačený rozpor v jednotlivých skutkových vetách nesvedčí o riadne zisťovanom a zistenom skutkovom stave veci, o ktorom sú dôvodné pochybnosti, ktoré skutočnosti ešte umocňuje v tejto časti rozporné odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku.

Z odôvodnenia rozhodnutia rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že svoje skutkové i právne závery okrem iného založil aj na výpovedi svedka Ing. W. Q., ktorú na pojednávaní dňa 7. marca 2013 postupom podľa § 263 ods. 3 písm. a/ Tr. por. prečítal zo zápisnice na č.l. 368-373. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že na Ing. W. Q. bola podaná obžaloba spoločne s Ing. K. S., pričom skutok Ing. W. Q. bol kvalifikovaný ako prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. spáchaný formou účastníctva podľa § 21 ods. 1 písm. d/ Tr. zák., pričom trestný rozkaz Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB - 3 T 38/2012, ktorý bol vydaný 12. októbra 2012 vo vzťahu k obvinenému Ing. W. Q. zostal právoplatný.

Podľa § 263 ods. 3 písm. a/ Tr. por. zápisnica o výpovedi spoluobžalovaného alebo svedka sa môže prečítať aj vtedy, ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona a taká osoba zomrela alebo sa stala nezvestnou pre dlhodobý pobyt v cudzine alebo na neznámom mieste, nedosiahnuteľnou alebo ochorela na chorobu, ktorá natrvalo alebo na dlhší čas znemožňuje jej výsluch,

alebo ak sa taká osoba ani na opätovné predvolanie súdu k výsluchu bez dôvodného ospravedlnenia nedostaví a jej predvedenie bolo neúspešné; ak ide o výpoveď svedka, u ktorého bolo v čase jeho výpovede v prípravnom konaní, ktorá sa má prečítať, dôvodný predpoklad, že na hlavnom pojednávaní ho nebude môcť vypočuť, možné jeho výpoveď prečítať len vtedy, ak bol o úkone riadne upovedomený obvinený, a ak má obhajcu, jeho obhajca.

Skutočnosť, že osoba bola pôvodne spoluobvinená a toto procesné postavenie zaniklo, napr. v dôsledku právoplatného trestného rozkazu, rozsudku alebo zastavenia trestného stíhania, prípadne vylúčením veci zo spoločného konania, nebráni tomu, aby sa táto osoba vo veci proti bývalému spoluobvinenému vypočuť ako svedok, pričom zápisnicu o výpovedi, ktorú osoba, ktorá sa vypočúva ako svedok, urobila v procesnom postavení spoluobvineného, možno prečítať za podmienok § 263 ods. 3 Tr. por.

Ak sa však svedok, ktorý bol pôvodne spoluobvineným, materiálne zúčastnil na trestnom čine obvineného, proti ktorému vypovedá, resp. má vypovedať, má vždy právo odmietnuť výpoveď podľa § 130 ods. 2 Tr. por. - a to aj vtedy, keď sa trestné stíhanie proti nemu už právoplatne skončilo. Ak svedok toto právo použije, jeho skoršiu výpoveď nemožno so zreteľom na dikciu § 263 ods. 3 písm. c/ Tr. por. prečítať (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Tz 5/2006).

Tým, že súd prvého stupňa postupoval podľa § 263 ods. 3 písm. a/ Tr. por., pričom svoj postup odôvodnil takou skutočnosťou, podľa ktorej bol dňa 22. novembra 2011 obvinený Ing. W. Q. vypočutý ako svedok, neprímeraným spôsobom obišiel súdnu prax, ktorá vychádza z ustanovení Trestného poriadku o naplnení zákonných predpokladov pre čítanie svedeckých výpovedí. V súčasnosti teraz už právoplatne odsúdený Ing. W. Q. bol nesporne materiálne zúčastnený na trestnom čine obžalovaného Ing. K. S. a preto bolo povinnosťou súdu prvého stupňa umožniť mu využitie jeho práva podľa § 130 ods. 2 Tr. por. a pokiaľ by toto svoje právo využil, jeho skoršia výpoveď už nemohla byť na hlavnom pojednávaní v trestnej veci obžalovaného Ing. K. S. prečítaná.

Z uznesenia vyšetrovateľa PZ, Prezídia Policajného zboru, Úrad proti korupcii, Odbor boja proti korupcii Stred, ČVS: PPZ-179/BPK-S-2010 z 11. júna 2012, ktorým bolo podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vznesené obvinenie Mgr. S. K. a Mgr. S. D. pre prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. spáchaný formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. vyplýva, že tieto osoby boli materiálne zúčastnené na trestnom čine, pre ktorý je vedené trestné konanie proti obžalovanému Ing. K. S.. Podľa názoru odvolacieho súdu bez splnenia podmienok stanovených § 21 ods. 1 Tr. por. a v rozpore s ustanovením § 18 ods. 1 Tr. por. bola trestná vec obvinených Mgr. S. K. a Mgr. S. D. uznesením vyšetrovateľa PZ z 11. júna 2012 vylúčená zo spoločného konania z trestnej veci obvinených Ing. K. S. a Ing. W. Q.. Za daného právneho stavu sa na možnosti výsluchu Mgr. S. K., Mgr. S. D., ale aj už právoplatne odsúdeného K. Z. vzťahovali rovnaké skutočnosti ako v prípade už odsúdeného Ing. W. Q..

Vo všeobecnosti platí, že svedok musí byť poučený aj o práve odoprieť výpoveď a k tomuto poučeniu sa musí výslovne vyjadriť a pokiaľ má toto právo, musí výslovne vyhlásiť, či toto právo použije alebo nepoužije. Obsah jeho vyjadrenia musí byť uvedený v zápisnici o výsluchu.

V prejednávanej veci boli svedkovia Mgr. S. K. a Mgr. S. D. poučení okrem iného aj podľa § 130 ods. 1, 2 Tr. por., ale v prítomnosti ďalších svedkov ako vyplýva zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 23. januára 2013 (č.l. 1647 spisu), pričom pred samotným výsluchom už poučení neboli a ich vyjadrenia sa obmedzili na konštatovanie, že poučeniu porozumeli a vypovedať budú. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní (č.l. 1651, 1652 spisu) vyplýva, že svedkovia Mgr. S. K. a Mgr. S. D. výslovne nevyhlásili, či svoje právo odoprieť výpoveď použijú alebo nepoužijú. Svedok K. Z. bol síce poučený samostatne okrem iného aj podľa § 130 ods. 1, ods. 2 Tr. por., ale zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 28. januára 2013 (č.l. 1667 spisu) vyplýva, že aj v jeho prípade absentuje v zápisnici výslovné vyhlásenie, či svoje právo odoprieť výpoveď použije alebo nepoužije. Takéto vyjadrenia svedkov K. Z., Mgr. S. D. a Mgr. S. K. neobsahuje ani protokol o vyhotovení prepisu zvukového záznamu z pojednávania do obyčajného písma.

Podľa názoru odvolacieho súdu potom treba konštatovať, že dôkazy, ktorými sú výpovede svedkov Mgr. S. K., Mgr. S. D. a K. Z. na hlavnom pojednávaní a prečítaná výpoveď svedka Ing. W. Q. z prípravného konania, neboli v priebehu hlavného pojednávania vykonané zákonným spôsobom a preto nemôžu byť podkladom pre náležité zistenie skutkového stavu.

Naznačené procesné pochybenia súdu prvého stupňa sú, samy osebe, dôvodom pre zrušenie odvolaním napadnutého rozsudku. Odvolací súd však zároveň dodáva, že doteraz vykonanými dôkazmi sa nepodarilo bez najmenších pochybností ustáliť osobu, prostredníctvom ktorej mal obžalovaný Ing. K. S. reálne ovplyvniť priebeh vyhodnotenia žiadosti o nenávratný finančný príspevok z fondov Európskej únie, v prospech subjektov špecifikovaných v skutkových vetách obžaloby a rozsudku. Túto skutočnosť pripúšťa i prokurátor v odôvodnení obžaloby (č.l. 1618 spisu). V okolnostiach prípadu táto dôkazná núdza neumožňuje bezpečný záver o tom, či za existujúcich skutkových okolností žiadal páchatel' úplatok za to, že bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby uvedenej v § 329 Tr. zák., ako sa tvrdí v napadnutom rozsudku, alebo takýto páchatel' iba predstieral, že bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci takejto osoby, prípadne na činnosť osoby, ktorá obstaráva veci všeobecného záujmu, ale pre vybavenie veci nepodnikol nič a ani to nemal v úmysle.

Bez preukázania schémy vzájomných vzťahov, v okolnostiach prípadu do veci zainteresovaných osôb, smerujúcich až k osobám, v kompetencii ktorých bolo posúdiť žiadosti a rozhodnúť o poskytnutí finančných príspevkov, nie je možné potom ustáliť správnu právnu kvalifikáciu skutku v prípade, ak by bolo spáchanie skutku, obžalovanému Ing. K. S., preukázané.

V zmysle ustanovenia § 1 a § 2 ods. 18 Tr. por. je trestný proces upravený ako kontradiktórne konanie dvoch protistrán - prokurátora (eventuálne poškodeného) na jednej strane a obvineného a jeho obhajcu (eventuálne zúčastnenej osoby) na druhej strane. Preto nie súd, ale strany trestného konania pred nezávislým súdom predkladajú a vykonávajú dôkazy, ktoré obvineného usvedčujú alebo oslobodzujú. Úlohou súdu, ako nestranného rozhodovacieho orgánu, je posúdenie týchto dôkazov a rozhodnúť spor medzi prokurátorom, ktorý zastupuje štát (§ 2 ods. 5 veta prvá Tr. por.) a obvineným. Pri tomto rozhodovaní musí súd zachovať nestrannosť a nesmie iniciatívne napomáhať jednej alebo druhej strane. Ak by sa tak stalo, došlo by k porušeniu nielen zásady rovnosti strán v konaní pred súdom (§ 2 ods. 14 Tr. por.), ale aj zásady spravodlivého procesu (§ 2 ods. 10 Tr. por.). Nie je prípustné, aby strany konania prenášali svoje povinnosti na súd a očakávali, že súd vyrieši svojim dokazovaním základné predpoklady rozhodujúce pre posúdenie trestnej zodpovednosti obvineného.

Časť skutku rozsudku, podľa ktorého suma žiadaných nenávratných finančných príspevkov u podnikateľských subjektov bola v celkovom objeme minimálne 1.098.000,- € je nepreskúmateľná, pretože z odôvodnenia rozsudku nevyplývajú žiadne konkrétne skutočnosti odôvodňujúce tento skutkový záver.

Na strane č. 6 odôvodnenia rozsudku sa súd prvého stupňa argumentačne vyjadruje k postoju obhajoby (v rozsudku je nesprávne uvedené obžaloby - pozn. odvolacieho súdu), ktorá činnosť agentov hodnotila ako neprípustnú provokáciu a dochádza k záveru, že s takýmto hodnotením situácie sa nestotožňuje. Odvolací súd po analýze výpovedí svedkov - agentov D. D. (č.l. 196 - 203, 204-212), Ing. K. F. (č.l. 225-232), W. I. (č.l. 241-244), Ing. R. Z. (č.l. 259-262), dospel k záveru, že súd prvého stupňa sa bude musieť k hodnoteniu činnosti svedkov - agentov a hlavne polície vrátiť a podrobne vyhodnotiť činnosť každého zo svedkov - agentov pri dôslednej analýze označených svedeckých výpovedí, pretože skutočne existuje vážne podozrenie, že činnosť agentov, riadených políciou, v okolnostiach prípadu, prekračovala rámec použitia agenta a jeho úkonov upravený v § 117 Tr. por., o to viac, že v predmetnej veci nešlo o korupciu verejného činiteľa alebo zahraničného verejného činiteľa.

Princíp prezumpcie nevinny v trestnom konaní vyžaduje, aby to bol štát, kto nesie konkrétne dôkazné bremeno; ak existujú akékoľvek rozumné pochybnosti, nemožno ich vyložiť v neprospech obvineného, resp. obžalovaného, ale naopak, treba ich vyložiť v ich prospech. Pravidlá trestného konania sú preto primárne zamerané na zistenie a potvrdenie toho, či je to skutočne obvinený (obžalovaný), ktorý je vinný

zo zakázaného konania. Z princípu prezumpcie nevinny vyplýva pravidlo in dubio pro reo, podľa ktorého ak nie je v dôkaznom konaní dosiahnutá praktická istota o existencii relevantných skutkových okolností, t.j. ak sú prítomné dôvodné pochybnosti vo vzťahu ku skutku či osobe páchatela, ktoré nemožno odstrániť ani vykonaním ďalšieho dôkazu, je nevyhnutné rozhodnúť v prospech obvineného. Ani vysoký stupeň podozrenia sám o sebe nie je totiž spôsobilý vytvoriť zákonný podklad pre odsudzujúci rozsudok.

Podľa § 327 ods. 1 Tr. por. súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Právnym názorom treba rozumieť názor odvolacieho súdu vyslovený v otázkach procesného aj hmotného práva.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.